

Media: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ **Page:** 1,32-33 **Published at:** 12-04-2025
Author: **Surface:** 1264.22 cm² **Circulation:** 2900
Subjects:

ΑΜΑΝΤΑ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΕΝ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΓΡΑΨΩ ΒΙΒΛΙΟ ΧΩΡΙΣ ΒΟΥΤΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ▶ 32

“ Δεν μπορώ να φανταστώ βιβλίο που γράφεται χωρίς βουτιά στην προσωπική εμπειρία

info
Αμάντα Μιχαλοπούλου, «Το μακρύ ταξίδι της μιας μέσα στην άλλη». ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΙΑΤΑΚΗ

ΑΜΑΝΤΑ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ: «ΤΟ ΜΑΚΡΥ ΤΑΞΙΔΙ ΤΗΣ ΜΙΑΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΑΛΛΗ»

«Κάνω πειραματόζωο τον

Μέσα από όνειρα, εξομολογήσεις και ιστορίες, η συγγραφέας μάς ταξιδεύει σε ένα σύμπαν που συνδυάζει προσωπική και κοινωνική διάσταση, με τη μητρότητα να συνδέει και να τρέφει τις γενιές

Το βιβλίο της Αμάντας Μιχαλοπούλου, «Το μακρύ ταξίδι της μιας μέσα στην άλλη», προσφέρει μια μοναδική και βαθιά εμβληματική ματιά στη γυναικεία εμπειρία, εξερευνώντας τις σχέσεις μεταξύ μητέρας, κόρης και αδελφής, καθώς και τις διαγενεακές συνδέσεις που διαπλέκουν τις ζωές των γυναικών. Μέσα από όνειρα, εξομολογήσεις και ιστορίες, η συγγραφέας μάς ταξιδεύει σε ένα σύμπαν που συνδυάζει προσωπική και κοινωνική διάσταση, με τη μητρότητα να λειτουργεί ως γιγάντιος ομφάλιος λώρος που συνδέει και τρέφει τις γενιές.

Στο βιβλίο σας, η ηρωίδα βρίσκεται σε μια φάση κρίσης, σε μια ηλικία που συχνά θεωρείται περίοδος μετάβασης. Πώς επηρεάζει αυτή η περίοδος της ζωής της την αντίληψή της για τη μητρότητα και τη γυναικεία

ΓΙΟΥΛΗ ΤΣΑΚΑΛΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΟΣ

ταυτότητα; Υπάρχουν συνδέσεις με την προσωπική σας εμπειρία;

Κατ' αρχάς, να πούμε τη λέξη; Εμμονόπαυση. Είναι ή ταμπού ή βρισιά. Ακουσα προχθές τη φράση «όσε μας με όλες τις εμμονοπαυσιακές γεροντοσέφηβες». Και σκέφτηκα: Τι ακούει μια γυναίκα, τι της σέρνουν απλώς και μόνο επειδή μεγάλωσε. Με τους άνδρες, όπως πολύ καλά ξέρουμε, δεν συμβαίνει αυτό. Κυκλοφορούν περφηανοί με την κοιλιά τουρλωμένη και καϊδεύουν τη φραλάκρα τους, ενώ οι γυναίκες έμαθαν να κρύβουν το πέρασμα του χρόνου. Αυτό τους ζητάει η κοινωνία στην οποία ζουν.

“ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Να μη μεγαλώσουν ποτέ. Η Σούζαν Σόνταγκ το έλεγε πολύ ωραία: τα αγόρια γίνονται άνδρες και τα κορίτσια γριές. Όσο για την προσωπική εμπειρία, δεν μπορώ να φανταστώ βιβλίο που γράφεται χωρίς βουτιά στην προσωπική εμπειρία. Το θέμα είναι πόσο βαθιά βουτάς και τι αλιεύεις. Μπορεί να γράφεις για εξωγήινους ή για άγρια ζώα, πάλι στην εμπειρία πατάς - στην ψυχική εμπειρία του αλλόκοτου, του φόβου, της οργής. Αλλά επειδή μιλάμε για ένα μυθιστόρημα που τυχαίνει να ακολουθεί

αχνά την ηλικία και τους προβληματισμούς μου, έχω να πω το εξής:

Δεν είναι η ζωή μου, αλλά μια μυθοποίηση του βίου μιας γυναίκας που έχει το όνομά μου. Γι' αυτό και το μυθιστόρημα περιλαμβάνει τόσες ιστορίες άλλων γυναικών.

Τα όνειρα της ηρωίδας γεμίζουν με σύμβολα και ιστορικές μορφές, από τη Ρόζα Λούξεμπουργκ μέχρι τη Μέριλιν Μονρόε. Τι ρόλο παίζουν τα όνειρα στην αφήγηση και πώς συνδέονται με την εξερεύνηση της γυναικείας εμπειρίας μέσα από τις γενιές;

Η ηρωίδα μου βλέπει στον ύπνο της επαναστάτριες, σύμβολα του σεξ, αγίες, ακόμη και γοργόνες. Τα όνειρά της σχηματίζουν μια κουρελού της γυναικείας εμπειρίας, του γυναικείου αρχέτυπου, τις εικόνες με τις οποίες μας μεγάλωσαν οι μητέρες μας, τις εικόνες που αναζήτησαν σε εμάς οι άνδρες, επειδή τους είχαν μάθει πως έτσι πρέπει να είναι οι γυναίκες. Κάθε φορά που η ηρωίδα μιλάει με αυτές τις φασματικές γυναικές ξυπνάει έκπληκτη, μαθαίνει κάτι νέο για τον εαυτό της. Είναι σαν μια ταχύρρυθμη εκπαίδευση ύπνου. Κι όταν ξυπνάει, γεμάτη

Η ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Η ιστορία σας αναφέρεται στον «ομφάλιο λώρο» που συνδέει όλες τις γυναίκες, αλλά και τους άνδρες, όπως λέει η ηρωίδα. Πώς βλέπετε τη σχέση μεταξύ ανδρών και γυναικών στο πλαίσιο αυτής της σύνδεσης και του βιβλίου σας;

Η μεγάλη πρόκληση είναι η έξοδος από την πατριαρχία που μας έχει βασιάνει ανεξαρτήτως φύλου. Να ξανακούσουμε τις ιστορίες των ανθρώπων, να θυμηθούμε και να διηγηθούμε πώς ζήσαμε και -περνώντας δι' ελέου και φόβου- να βρούμε ένα είδος κάθαρσης. Άνδρες και γυναίκες μπορούν να συναντηθούν ξανά, αν οι άνδρες κατανοήσουν πως μεγάλωσαν οι γυναίκες και πως κινδυνεύουν να χάσουν ξανά τα πάντα υπό καθεστώτα σκοταδισμού και βαθιάς ανελευθερίας, όπως αυτά που ξεφυτρώνουν παντού στον κόσμο τελευταία. Μία άλλη πρόκληση είναι η γλώσσα. Όπως έχουμε καταλάβει από τις πολιτικές εξελίξεις, οι αμόρφωτοι μονάρχες νέας κοπής φοβούνται τη γλώσσα, επειδή ψυχανεμίζονται την εξουσία της. Γι' αυτό απλοποιούν, γι' αυτό χρησιμοποιούν λέξεις όπως «ωραίο», «άσχημο», «λάθος», «σωστό», «πατριωτικό» κ.ο.κ. Η λογοτεχνία οξύνει, μεταξυ άλλων, και το γλωσσικό μας κριτήριο. Και ανοίγει τον δρόμο προς την ελευθερία, όπως κάθε τέχνη εξάλλου.

εαυτό μου»»

περιέργεια, ρωτάει τη μαμά και την κόρη της, την αδελφή και τον άνδρα της. Το όνειρο, δηλαδή, είναι η κόκκινη κλωστή που είναι τυλιγμένη στην ανέμη. «Δώσε κλότσο να γυρίσει, παραμύθι ν' αρχινήσει», μας έλεγαν οι μαμάδες μας. Το παραμύθι είναι η πλοκή του βιβλίου και ξεκινάει με τα όνειρα.

Η συνάντηση της ηρωίδας σας με άλλες γυναίκες αποκαλύπτει διαφορετικές πτυχές της γυναικείας εμπειρίας, όπως η μητρότητα, η απώλεια και η φροντίδα. Πώς εντάσσετε τις ιστορίες αυτών των γυναικών σε ένα κοινό πλαίσιο; Ποιο μήνυμα επιθυμείτε να περάσετε για τη σύνδεση των γυναικών και τις διαγενεακές σχέσεις;

Κανένα μήνυμα. Η λογοτεχνία δεν περιέχει μηνύματα, γιατί τότε είναι χειραγώγηση. Η αναγνωστική πρά-

ξη είναι μια πράξη τρομερής ελευθερίας, σε έναν κόσμο που γίνεται όλο πιο κλειστός, φανατικός και σκοτεινός. Οι επιθυμίες μας και οι δυνατότητές μας δίνουν σχήμα σε κάθε ανάγνωση, ακριβώς όπως το πουλόβερ που φοράμε ακολουθεί το σχήμα του δικού μας σώματος. Αυτές τις γυναίκες τις φαντάζομαι σαν έναν χορό αρχαίας τραγωδίας, αρκετά απροσάρμοστο, ωστόσο, χορό, μια ψυχική χορογραφία, αν υπάρχει τέτοιο πράγμα, που φανερώνει πόσο ίδιες και διαφορετικές είμαστε, πόσο κουρασμένες, πόσο θυμωμένες.

Το έργο σας συνδυάζει διάφορα είδη γραφής: από παραμύθια και τεστ γνώσεων μέχρι κοινωνικές αναφορές και φιλοσοφικούς στοχασμούς. Πώς επηρεάζει αυτή η ποικιλία της γραφής την αφήγηση και την ανάγνωση του βιβλίου;

Η ζωή μας είναι υβριδική και η γλώσσα που χρησιμοποιούμε επίσης. Μου αρέσει να παίζω με τη γλώσσα, με τις αφηγηματικές θερμοκρασίες, με τα είδη, απεχθάνομαι τη σοβαροφάνεια, την ακαδημία κάθε είδους. Θυμάμαι τα λογοτεχνικά κείμενα που είχαμε στο Ανθολόγιο όταν ήμουν μαθήτριά, το βαθύ χασμουρητό, την ανακάλυψη της αληθινής λογοτεχνίας στα βιβλιοπωλεία. Λυπάμαι τα παιδιά που μαθαίνουν τη λογοτεχνία στη σχολική αίθουσα και νομίζουν ότι το μυθιστόρημα είναι μια άχρηστη ανθρώπινη δραστηριότητα, γεμάτη χρυσοποίκιλτους επιθετικούς προσδιορισμούς. Εύχομαι ολόψυχα να ξεφύγουν από τις άκαμπτες ρητορικές ερωτήσεις για το δίδαγμα και το νόημα του κειμένου και να ανοίξουν μια μέρα την πόρτα του βιβλιοπωλείου, όπως ανοίγουν την πόρτα του αγαπημένου τους μπαρ. Και να μεθύσουν με λέξεις. ■